

"Štajerc" izhaja vsaki petek, daifan z dnevnim naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računa naročino z ozirom na visokost poštnine. Naročino je plačati naprej. Posamezne štev. se popredajo po 6 v.

Uredništvo in upravnost se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 5.

V Ptju v nedeljo dne 31. januarja 1909.

X. letnik.

Boj proti kranjski hranilnici.

Opetovanje že smo vprašali, kakšni namen ima pravzaprav vsa prvaška gonja proti nemštvu in Nemci. Vsaka politika in vsako politično delovanje mora imeti vendar gotovi cilj, gotovi smoter in gotove namene; in prvaška, tako zvana "slovensko-narodna" politika? O njenih namenih nam ni ničesar znano, njen smoter je nejasen in njeni cilji so — bogve v katerem močvirju... Prava zagata je ta prvaška politika, pravi direndaj in pravi babilonski stolp.

Naj si bodi človek še tako zaveden Slovenc, to mora vendar priznati, da je slovensko ljudstvo malo, pritlikavo, raven ljudstvo, ki je odvisno od gospodarskega napredovanja sosednih večjih narodov. Vse, kar se je na Slovenskem kulturnega, duševnega, gmotnega, gospodarsko-koristnega storilo in doseglo, vse to je pravzaprav plod zvezze z Nemci. Kdor kaj drugega trdi, je zaslepljeni fanatik, ki ne ve, kaj blebeta, ki le vpije, ker ima veselje na vpitju. Pametni človek dokaže z dejstvi svoje prepričanje, — prvaški kričači pa tulijo in kričijo, dokazov pa nimajo...

Dr. Anton Dermota v Ljubljani je gotovo dobrski Slovenec, vsaj tako dobrski Slovenec kakor razni gospodje z nemškimi imeni in nemško preteklostjo. In ta slovenski dr. Anton Dermota je imel pogum, da je zabrusil fanatičnemu slovenstvu v obraz: Kaj pa vi pravzaprav hočete? Kaj pa se repenčite? Nemci v gospodarskem oziru samo roko vzdignejo in Slovencev ni več!

Tako je dejal — Slovenec dr. Dermota. In res je! Gospodarstvo Slovencev zamoglo je napredovati edino z nemško pomočjo, pa če je to gospodi okoli

"Slovenskega Naroda" ali "Slovenca" prav ali ne. Zato ni čudno, da so Nemci še danes najznamenitejši gospodarski činitelj celo na Kranjskem, kjer skušajo danes vsakega človeka pobiti, kdor je Nemec.

Iz stališča te resnice je zlasti slovensko-narodno bojkotno gibanje obsojati. Kaj bodejo te prvaške "posojilnice" in "hranilnice" in "zvezne", ki vendar le beračijo in ki nimajo nikakoršne varščine, nikakoršne garancije, da ne bodejo njih člani izgubili kryave svoje krajcarje — — prid našemljene slovenske domovine...

Posebno smešna je prvaška gonja proti kranjski hranilnici v Ljubljani, ki je kakor znano v nemških in naprednih rokah. Kranjska hranilnica je eden najstarejših in najzanesljivejših denarnih zavodov cele države. In lahko trdim, da vsi slovenski deželnari zavodiskupaj niso niti del tistih dobrot slovenskemu ljudstvu storili, kakor ta kranjska hranilnica. Dokaz temu naj bode sledeče poročilo o delovanju kranjske hranilnice na polju javne dobrodelnosti tekom vlade cesarja Franc Jožefa I.:

"Kranjska hranilnica porablja kakor znano čiste dohodke svojega zavoda — ne glede na to, kar odkazuje svojemu rezervnemu zakladu — po pravilih za pospeševanje občekoristnih podjetij na Kranjskem ter je darovala za veleslavne vlade Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v take namene zneseck nad sedem milijonov krov. Pospešavalna in podpirala je vse dobrodelne in občekoristne zavode v mestu in na kmetij, izpodobujala je k novim ustavovitvam in jih je tudi sama oživotvarjala. Brezstevilne so podpore, ki jih je porabila Kranjska hranilnica za oskrbo ubožcev in strežbo bolnikov, za vzgojo mladine in šolo, za zemljedelstvo in

prometne svrhe, za umetnost in vedo, ter nikakor ne najmanj tudi za stavbni razvoj deželnega stolnega mesta. Nastopni podatki so majhen posnetek iz bogatega zaznamka daril. I. Ob skrba u božev in bolnikov. Ubožnemu zakladu mestne občine ljubljanske, "Vincencijevim družbam" na Kranjskem, "Deželnemu podpornemu društvu Rdečega kriza", "Evangeliskemu ženskemu društvu", "Jožefinu", "Društu za oskrbo ubožev" ter drugim društvom in zavodom, ki so določeni za oskrbo ubožev in bolnikov, potem v olajšavo krajevnih stisk dovoljene podpore znašajo skupaj več stotisoč kron. Tako se je dalo samo ubožnemu zakladu mesta Ljubljane v zadnjih šestdesetih letih 210.460 K. Izmed večjih podpor za oskrbo ubožev in bolnikov navajamo: Jožefa Luckmanna ustanovi za ubožane trgovce in obrtnike 100.000 K, prispevki za olajšavo sile, ki je nastala v Ljubljani po potresni katastrofi l. 1895 27.600 K, ustanova zavetišča za neozdravljive bolnike v znesku 1.000.000 K, za duhovsko bolnišnico v Ljubljani 30.000 K, kot prispevki k stavbnim stroškom deželne bolnišnice v Ljubljani 160.000 K, samostan usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu kot prispevki k stavbnim stroškom tamošnje bolnišnice 50.000 K, za gradnjo Elizabethne otroške bolnišnice v Ljubljani 40.000 K, za gradnjo ženske bolnišnice v Novem mestu 30.000 K, za bolnišnico v Kočevju 15.660 K, naposled letni prispevki, določeni za leta 1890, ustanovljeno starostno hranilnico v zvišanje obrestovanja vlog vsega skupaj 140.000 K. II. Za v zgojo mladine in za šolo so se naklonila razen rednih podpor mnogoštvenim društvom, ki se pečajo z vzgojo mladine, še nastopna večja darila: deški sirotičnici "Marijanische" 68.000 K, Lichtenthurnovi dekliski sirotičnici 20.000 K, dekliski sirotičnici v Kočevju 30.000 K, za ustanovitev realnih usta-

Roparske dežele.

Naši prvaki se vedno ogrevajo za balkanske države, kakor da bi bile te vzor izobrazbe in kulture. Saj je znano, da so prvaki n. p. dne 2. decembra v Ljubljani izstavili in razsvetili sliko smrkavega srbskega prestolonaslednika Jurčeka namesto one našega sivovalskega vladarja... Prvakom je pač več za zvezo z balkanskimi narodi nego za zvestobo do naše države in našega cesarja.

Kakšne so neki te »vzorne« balkanske države, po katerim se prvakom kar sline cedijo? Neki poznavalec razmer pripoveduje o tamošnjih šegah in navadah m. dr. sledete dogodbice:

Na vsak način opravljeno se toži iz vedno nemirnih balkanskih držav zmrjav z grozovitostih, ki jih delajo politične in roparske bande. Razumeti, čeprav ne opravičiti, se da to s tem, da so tam, zlasti v Albaniji, človeška življenja zelo po ceni. To pa vključi temu, da se je skušalo v zadnjih letih zločine paroparje s strogi zakoni omejiti. Zato pa vlada v Albaniji še vedno sramotni maledž neomejenega krvnega maščevanja (Blutrache). To maščevanje je po navadi posledica ljubosinja in se pojavi skoraj vsak dan. Pravijo ji tudi »vendetta«. Krvno sovraščo ali »vendetta« pa ne zadene le pri prepiru ne-posredno udeleženih osebe, temveč tudi vse, čeprav neuvedene sorodnike.

Neki potnik pripoveduje, da je nekdaj jezdil skozi divjo gorsko pokrajino. Ostavil se je k pojedini. Njegov voditelj mu je pravil, da je eden njegovih priateljev pred kratkim postal žrtev krvnega sovrašča. »In tudi

jaz«, je dejal ter pogladil svoj revolver, »tudi jaz pridev kmalu na vrsto.« Vprašal sem ga začuđeno, je li je tudi on v tako zadevo zamešan. In mož mi je pripovedoval to-le: »Moj brat Tef se je v Skutaru pred enim letom v neko lepo dekllico zaljubil. To dekllico mu je hotel odvzeti neki tekme, po poklicu kovač iz Bazara. Po daljšem prepriku nagnila se je dekle k mojembru bratu. Ali njegov tekmeč ga je čakal s puško v roki, in ko je moj brat Tef nekega večera iz hiše svoje ljubice prišel, ustrelil je kovač reževo.« Voditelj je molčal in pogledal jezno navzgor. — »No, in — ?« sem vprašal. — »Nospodine, kaj bi Vi storili, ko bi se Vašega brata kakor psa ustrelili? Vzel sem puško in teden pozneje je ležal morilec v svojem grobu. Ustrelil sem ga v srce. Potem sem zapustil mesto Skutari.« — »Ali se čutite tukaj v Cnigori bolj varni?« — »Varen?« odgovoril je zmejno. »Ne, v kratkem morda še danes, me bode brat Albanci usmrtil; on mora storiti, kajti to zahteva usoda; zakaj bi se torej žalostil, ko itak nič ne pomaga?« In ta mož, ki je bil vsako uro v smrtni nevarnosti, si je mirno cigareto užgal. — »Ali se ne bojite, potovati z menoj v Skutari?« — »Bojim, gospodine?« je zaklical z očitajočimi pogledi; »bojim? Noben Albanec se ne boji krvnega maščevanja. Jaz sem usmrtil njegovega brata in on mora mene usmrtni. To je pri nas postava.« — »In dekle?« sem vprašal. — »Oj, ta je bila kakor vse druge. Pred enim mesecem omozila je nekega starega trgovca s tobakom, ki bi bil prav lahko njen oče. Vbogi Tef, ko bi ti to vedel!« — »In krvno maščevanje trajela še naprej?« — »Svedea, saj tako dolgo, da sem jaz mrtev.« — Popolnoma udan kadil je mož svojo cigareto naprej. On ve: nekoga dne, ko bode šel po ce-

sti, zadonel bode za hrbotom strel, in on, nadaljnja žrtev spremenljivosti dekleta, padel bode mrtev na tla. — »Bogom! —

Nekega jutra, pripoveduje dotični potnik nadalje, šel sem z mojim znancem na sprehod, ko nas sreča mlađa ženska. — »To je Maika Kul Marašul,« dejal je nekdo izmed naše družbe. — »In kaj je z njo?« sem vprašal. — »No, Maika, ki je sama izvrnila krvno sovraščo. Pred dvema letoma bila je najlepše dekle naše naselbine, za katere se je potegovalo mnogo mož. Potem je omozila Leca, mladega, krepkega moža. Ali že po enem mesecu je bil ta zahrtnjo umorjen in sicer od svojega lastnega brata, ki je stanoval v Dimu in ljubil Maičo. Le-ta je skoraj znorela od bolesti in žalosti. Maiča pa se je odločila, da izvrši z lastnimi rokami krvno maščevanje. Skoraj eno leto dolgo jo ni bilo tukaj videti. Trdrovratno je zasledovala svojega svaka, najprve v Ohridu v Makedonijo, potem v Skopio, v Prisreud in v mnogo drugih krajev. Vedno je čakala prilik, da ustreli morilca svojega moža. Končno je prišla ta prilika. Srečala je morilca na glavni cesti v Skodri. Vzela je pisto iz pasa in jo ustrelila možu v obraz. Pogumna ženska, kaj?... Ali ne dosti s tem. Tri dni je potovala do hiše staršev svojega svaka in ustrelila obadvaj. Od tega časa živi zopet med nami, kajti smrt uboge Lence je pač maščevala. Obžaloval sem, da je moral Lenc tako kmalu umreti, kajti bil je eden mojih najboljših prijateljev...«

Takšne približno so razmere v balkanskih državah...

nov 30.000 K., za ustanovitev tehniških ustanov 35.000 K., za ustanovo za obrtne strokovne šole 50.000 K., za tri ustanovna mesta na dijaškem zavetišču na Dunaju 30.000 K., za zgradbo realknega poslopnja v Ljubljani K 960.000 K. Poleg tega je porabila Kranjska hranilnica vsako leto znatne zneske za podporo učencev se mladine, s tem, da je redno darovala precejšnje vsote predstojništvom vseh srednjih šol dežele, potem vsem ljudskim šolam v Ljubljani in društvo, ki se bavijo s takimi podporami. III. Z e m l j e d e l s t v o. Neznatno tudi niso v svoji skupni vsoti številne večje in manjše podpore za pospeševanje zemljedelstva. Ne glede na Kmetijsko družbo za Kranjsko, ki dobiva dokaj let rentne podpore, so se podpirale tudi njene podružnice in mnogo številne gospodarske zadruge; tudi prispevki, ki jih je darovala Kranjska hranilnica za napravo in ohranitev šolskih vrtov v deželi, katerih naprave ne bi bila pospeševala. Samostojna akcija, ki jo je priredila Kranjska hranilnica, je bila podpora za prenovitev vinogradov v krškem okraju s porabo okroglo 30.000 K. IV. P r o m e t t u j e c e v. V ta namen so se darovale podpore kranjskemu odseku nemškega in avstrijskega planinskega društva, volilo zdravilišču na Bledu v znesku 35.000 K. in več manjših podpor za povzdigo tujškega prometa. V. P r o m e t a t. Kranjska hranilnica se tudi ni nebitveno udeleževala pospeševanja za gradnjo železnic v deželi. Prispevala je k začetnem delom skoro vseh krajevnih železnic na Kranjskem. O prilikah gradnje železnic Ljubljana-Kamnik, dolenskih železnic, železnic iz Ljubljane na Vrhniko in proge Kranj-Tržič je pospeševala Kranjska hranilnica njih financiranje s tem, da je prevzela osnovne delnice v skupnem znesku 587.200 K. Za napravo železniških postaj na Verdu pri Vrhniku, Boštanju in Beli peči je prispevala vsevкуп 17.000 K. VI. U m e t n o s t i n u m e t n i o b r t. Redne letne podpore so se dajale umetnoobrtni strokovni šoli v Ljubljani, Kranjskemu zavodu za umetno tkalstvo, Filharmonični družbi in Glasbeni Matici. Poleg tega je podpirala Kranjska hranilnica ne majhno število domačih umetnikov z ustanovami in z nakupom njihovih del. Cerkevni umetnosti zlasti je služila letna podpora skofijskemu umetniškemu društvu v Ljubljani. Nič manj ni pospeševala Kranjska hranilnica vzdrževanja in popravljanja cerkevnih umetniških spomenikov. K stroškom za popravo stolne cerkve v Ljubljani in k stroškom kapiteljske cerkve v Novem mestu je darovala znesek 15.000 K. Manjše zneske je naklonila za zgradbo, odnosno vzdrževanje in olepšavo cerkva pri Sv. Jakobu in v trnovskem predmestju v Ljubljani, potem one v Stari Loki, Št. Lampertu, na Premu, franciškanske redovniške cerkve v Novem mestu, cerkva v Radovljici, St. Marjeti pri Preski, Velovem in več drugih. VII. Z a s t a v n i r a z v o j d e z e l n e g a s t o l n e g a m e s t a , o s o b i t o t a m k a j z a z g r a d b o p o s l o p j i , k i s l u ž i j o o b ē k o r i s t n i m n a m e n o m , se je darovalo med drugim: za gradnjo župnišča pri Sv. Jakobu 24.000 K., za gradnjo delavskih hiš 180.000 K., za gradnjo topničarske vojašnice 300.000 K., za gradnjo deželnega muzeja "Rudolfinuma" 260.000 K., za gradnjo deželnega gledališča 52.000 K., za gradnjo poštnega poslopnja 70.000 K. VIII. Z n a n s t v e n a s t r e m l j e n j a je Kranjska hranilnica vselej dejanski podpirala. Muzejsko društvo in potresno opazovalnico je podpirala prav tako radodarno kakor mnogoštevilne zasebne učenjake, ki so si izbrali za poklic preučevanje naše domovine. Pričuječe številke dovoljujejo kratek pregled o tem, kar je darovala Kranjska hranilnica v blaginjo dežele in v korist mesta Ljubljane ter dopuščajo nado, da bo mogla Kranjska hranilnica ob pospešnem in neoviranem razvitku svojega poslovanja delovati tudi nadalje v starobičajnem blagovitem zmislu kot prava dobrotnica dežele Kranjske!

Proti tej hranilnici torej, ki je toliko dobrega storila, so pričeli prvaki po nesrečnih septembarskih dogodkih gonjo in jo skušali ugonobiti. Razumi se samo ob sebi, da se je hotelo s tem pomagati edino na pol bankerotnim prvaškim potjetjam, ki smrdijo vsi precej po žlindri... Pričelo se je agitirati s tem, da ne stoji kranjska hranilnica dobro. To je seveda brezvestna, pobalinska laž. Dne 1. oktobra 1908

imela je kranjska hranilnica vlog za skupno čez 65% milijone kron. Ves ta denar je popolnoma varno nalozen, tako da vložniki niti vinarja ne morejo izgubiti. Poleg tega ima hranilnica še rezervnega sklada blizu 9 milijone kron. Prvaška gonja je povzročila sicer, da so se vloge do konca novembra za 9 milijone znižale. Tistim, ki so denar zahtevali, se je brez zapreke izplačal. Ta vzorna hranilnica se je torej lahko brezvestni prvaški gonji smejava.

Naprejško hranilnica sta tudi od vlade pooblaščena gg. c. k. dvorni svetnik Gozani in c. k. deželno-sodni svetnik Kremlašek blagajne preiskala in našla, da je vse "v n a r a v n o s t v z o r n e m r e d u " in da daje kranjska hranilnica vložnikom "n a j b o l j š e v a r s t v o t r e j e v s a k s t r a h p r e d k a s k o n i z g u b o p o p o l n o m a n e u t e m e l j e n ".

Povedali smo to, da pokažemo ljudstvu, s kakšnimi brezvestnimi sredstvi se bori prvaška gospoda proti vsemu, kar ne trobi v njen rogu. Mnogo je zaslepilnih, ki bodejo svoje denarje raje v bankerotne prvaške zavode vlagali. In kadar jih bodejo izgubili, takrat naj se ti reveži potrkajo na svoja prsa in na zakličje: mea culpa, mea maxima culpa...

Napredna podjetja pa bodejo rastla in se razvijala. Kajti ta podjetja so izraz stare resnice, da zamore slovensko ljudstvo je sposomočjo nemškega in sporazumno z nemškim apredovati.

In čas bode prišel, ko bodejo Slovenci sami svoje hujšače — proklinali!

Politični pregled.

Vitežki Madžaroni. Madžaronski poslanec Nagy namerava napraviti dne 14. aprila, to je na dan 50 letnice tiste komedije, na kateri je stari Košut odstavil habsburško korno od ogrskega trona, gotovo proticesarsko priedbo. Zaje se je zanjo že 25 madžарских poslanec priglasilo. Ali nimajo na Avstrijskem nobene mokre cunje, da bi te ciganske klativite poznali?

Kaj zmore dobra organizacija, nam je pokazala Unija predilniških delavcev v svojem poročila za 1906 in 1907. V teh dveh letih se je udeležila 374 akcij, in sicer 178 naskočnih štrajkov, 6 odbijalnih, 23 izprtij, 113 gibanj brez štrajka. Od teh se je doseglje popolnega uspeha v 158, delnega v 177 — le 39 akcij je bilo brezvsešnih. Pri teh akcijah je bilo udeleženih 47 podjetij iz 120.492 delavci in delavkami. Doseglje se je: l. 1906. Za 1.746.260 kron letne zboljšane plače in 1.822.800 ur letno skrajšanega delavnika; l. 1907: 2.610.334 kron letno zboljšane plače in 6.861.065 ur skrajšanega delavnika. Odkar pa eksistira "Unija predilniških delavcev in delavk", t. j. od 1. marca l. 1901 do konca septembra 1908, se je plačalo štrajkovske podpore — 787.029 kron. V letu 1906 in 1907 se je izplačalo samo štrajkovskih podpore 523.975 kron. Brezposelne podpore je plačala Unija samo v letu 1908 (od januarja do septembra) — 84.291 kron. Od svojega postanka je plačala Unija brezposelne podpore znesek 243.632 kron, za pravorvarstvo pa 22.967 kron. Potovalne podpore je izplačala Unija letos (od 1. januarja do 30. septembra) že 38.643 kron. Članov šteje danes: 54.000. Tako delavci! Ali bi ne bil tudi skrajni čas, da se kmetje organizirajo in za se delajo?

Plače za poslance, to je, kakor znano, eno najvažnejših vprašanj avstrijske politike. Kajti poslanci imajo sicer srce za ljudstvo, pa tudi za — svoje žepe. Kakor smo že poročali, hoče vlada zdaj poslancev plače pavšalirati. Obenem se bode tudi dohodki predsednika in podpredsednikov zvišali. Vsak poslanec bi po vladini predlogi letno 6.600 kron dobil. Dohodki predsednika bi se zvišali od 20.000 na 30.000 kron, dohodki podpredsednikov pa od 12.000 na 15.000 kron. Potem tukaj bi nas davkoplacovalce koštala državna zbornica sledče svote: 516 poslancev po 6.600 K 3.405.600 K predsednik 30.000 „ 5 podpredsednikov po 15.000 K 75.000 „

skupaj kron 3.510.600

Torej okroglo 3½ milijone kron bi nas ti pridni gospodje koštali. Približno toliko plačujemo tudi danes zanje. Torej, volilci, le tiko bodite: po-

slanci ne bodejo od lakote poginili, prav gotovo ne...

Državni proračun kaže za leto 1909 2.303.596.103 krone izdatkov, 2.303.657.103 krone pa dohodkov. Med dohodki so največji oni, ki pridejo iz davkov! 345 milijonov država izprešati iz direktnih davkov, 144 milijonov pa iz indirektnih, 173 milijonov pa iz kolonialnih, taks i. t. d. Direktne davky so razdeljeni na bogatimi in reveži, in direktni pa plačevanje včinoma siromašno delavske ljudstvo! — Med izdatki so zanimivi: strateška "skupna zadava" (za c. in kr. armado) 87.304.574 kron!

Dopisi.

Iz Spodnje Poljske. Dne 28. grudna izvoljeni novi obč. odbor izvolil je dne 20. t. za župana zopet prejšnega župana v. g. Siberla; za svetovalce pa g. restavrat Trösterja in g. Potočnika, oba na Pragerskem Članek v "Slogi" in sicer v prvi štv. je ta velika laž, da bi bila pri volitvi propala "nemška stranka" (nemškarje imenujejo nam "Sloga" Štajerciane). "Sloga" toraj začne z sib. predstavnika v. g. Štajercem, v. g. Štajercem, prednik "Novi slov. Štajerc". Ta list nam zavolj laži in narodnega hujškanja ni mogel živeti, slutil je da ga nobeden poštenjak mara, ter se je prekrstil v novo ime "Sloga" mislec da bode boljše slo; ravno tako kaže pride kaka obrt na kant, spremeni imenu skupa pod novim imenom nadalje ljudstvo bat. Pa "Sloga", to ne bode slo, vidi se z prvi številki, da imaš vse lastnosti poginjen prednika in ravno tako malo ti bode ljudstvo verjelo kakor "Novi slov. Štajerc", najmočna na Poljskem. Mi smo naprednjaki ter se ne ramo na narodne hujšače mi delamo; le za godarstveni napredek v teh za kmete jako žalost časah. Tvoje neumne narodne hujškarje prodajajo drugod, pri nas nič ne skupi, mi ne potrebujemo židovskega blaga. Mi smo ostanemo vrli slovenski možje, pa tudi Štajerci. Prorokujemo ti pa že naprej, da bo končala v kratkem času na jetiki, kakor končal ranjki "Novi slov. Štajerc". Mi smo

Iz Slov. Bistrice. "Sloga" želi za Bistrocovo narodnega lončarja in sodarje. Nam je vse eno ali je Nemec ali Slovenec. Utalentovan in umrl sodar sta bila ob Nemcu, do zvesta delavca ter pri ljudstvu sploh jako ljubljena ker sta bila vestna delavca. Imam bližini sodarja narodnega hujšača po reči "Sloga"; pa boljše bi bilo manj hujškati, sode delati za rabo za tekočino ne pa za f. Ne narodnost temveč strokonjaštvo dela mojstrja.

Iz Pragerskega. Že večkrat smo imeli v se pritožiti zoper napade črščevskega župana Janeza Sušnika, pa smo zmirajše priznani. Zadnjo nedeljo je zopet klatil na priznici, med drugimi neumnostni kričal, da smo si najeli neko razčapano malovredno osebo, katere pred nami nosila našo rdeče "feco" (f. itd.). Slišali smo da v spovednici celo šolsko izpraviščje črez naše časopise. Da draži in napljuje od naše stranke, kateri imajo v farzi za upraviti, tega nadalje ne omenimo. danes spregovorimo samo resno besedo: G. žnik Janez Sušnik! Mi Vam ojstro zapomnimo pustite nas za vselaj in povsod v miru, prvi priložnosti branili se budem ter vas ojstro napali, da se bode v najskrivnejši kraljici! Mi hočemo pred Vami mir, drugače budem upognjen, in ako bi bili Vi tako v kraljici je dejal, da bo "plafon" na padel. Ali zdaj je "teater" tam, zdaj pa še harica gre "teater" igrat. V tem "teatru" im različne igre, po noči pa Bog zna kakšne grede mladina. Dobro je vrihal Kristuzor

Delavci je se in po sli aljka pa ka se m

mestnik ta „teater“; po 1 kroni se plača vstopnina itd.; dobro je za govedino, ker Medved ima rad meso, to je vsakemu znano. Nadalje je Medved lansko leto na cvetno nedeljo pridigoval, da niti ni helerja zaslužil pri zgradbi povečane cerkve, še skoraj bi bil ob zdravje prišel, toliko je moral trpeti; gospod je moral težko kamenje nalagati in opeko nositi itd. O Vi vlogi siromak Medved, račune pri topli mizi sklepali in pa en literek z Vašimi podrepniki piti, to pa ni tako hudo. Kdaj bote pa sv. misijon brali, ko ste ga na cvetno nedeljo pozabili? To je še zmirom na dolg! Ta gospod je faranom silno velike plačilne naloge napisal. Farani so šli nad župnika v njegov brlog; dobro da je imel ključavnico, da se je zaprl, drugače bi ga bili pohrustali. Bojo se enkrat laporski fari oči odprle, pa joj prepozno bo. Župnik tudi pridiga, da nedelja je Gospodov dan; zakaj pa on ne spoštuje nedelje celi dan, da uraduje v svoji posojilnici? To ni kristjan, ki se celi dan za penez brig! Ako ste vi župnik Kristuzov namestnik, držite se bolj cerkvenih knjig, ne pa politike! Nadalje Vas vprašamo zakaj, na svojega brata ne čuvate bolj, da zmirom ponočuje; od tistega pa nič ne ve povediti iz priznice, le pred svojim pragom prej pometite potem ite pred druge pometat. Boga, žihor, zahvalite, da Vas je laporska fara sprejela, iz pod Wejsperga ste morali odrimiti. Kaj veste kako Vam je šlo zadnjič v Bistrici ko vas je en Nemec za frak držal? to je bilo lak, lak, gemer frak frak . . .

Opazovalec.

Iz Haloz. Ko je bila prišla Lizička v naš farov, bila je kakor rožica v sredini vrta; nje obrazek bil je mil, nje oči bile so človeku v sreči segajoče. Smehljaj nje je očaroval, govor nje je bil prijeten. Dobro še se spominjam ko sem jo bil srečal nekoč. Obstal sem bil. Nepremično sem zrl za njo, ter tiko zdihnil: Ljubi Bog zakaj si mi jo pokazal, ako mi je ne daš? Kri mi je kipela k srcu, pozabil sem na vse; skoraj bi bil padel na kolena, da je vstvaril včni duh kaj tako milobnega. Dragi čitatelj ko pa jo pogledam danes lahko bi se razjokal. Ni več tistega milega obrazeka in izginile so nedolžno smehljajoče oči. Ob neki priložnosti pršam Tonča kaj se je vendar pripetilo Lizički, da se je v zadnjem času tako spremenila. Dragi prijatelj tudi meni se čudno vidi, odgovori Tončo, sicer Ti pa moram reči, da še nisem videl nobenih farovske kuharice lepe. Cenjeni gospod urednik! Mislil sem Vam že o tem poročati pa nisem si upal ker pri nas večkrat burja zabrije, da nam črnilo zmrzuje. Tudi našemu kaplanu spet huda prede, ker se ne odkriva cerkvenemu ključarju. Prevzel je tudi viničarja cerkve. Zato bo v kratken poklican spet v Maribor na odgovor. Bog daj da bi se preselil, ker svojega vina nikomur ne privošči, sam pa ga le pije in je ročko strl nekoč. Kje so časi ko si še bil abstinent. Jaka!

Pusti zdaj politiko

Brez Habičaka ne bo šlo;
Juri Muri njega Jaha,
Občina že vsa je plaha
Društva vsa se krhajo
Crni, ker nesložni so,
Oj „Štajerc“ ti pa loše piši,
Habičaka nam nariši.

Miroljubček.

Iz Kozjaka. Staro leto je minulo, nastopili smo novo in ravno v novem moramo začeti, da nas na potlačijo naspromti narodnjaki. Zatorej vas prosim za nekaj vrstic prostora, da navedem nekoliko od našega blagega kraja Kozjaka. Nedavno je naš fajmošter N. N. pri nekemu delavcu za cerkvene dele pustil nekaj naročiti za v njegovo župnijo; njegovo ime mi ni znano. Imela sta beseda do Božiča delo izvršiti a on je zdelal svojo reč na domu, ko mu naznani da je reč gotova, on ne da ne odgovarja, zamislil se je nazaj na Vrisko v svojo nekdanje življenje in pustil je vse na strani. Oznanje vedno da potrebuje denar a dela se nič. Zraven tega se sliši bi pustil novo pripravljena reč postaviti ali pa je še staro za nas dobro. Sedaj pa vidiš, ljubi „Štajerc“, da tudi ti gospodijo lažjo ne pa mi naprednjaki, in ravno te ljudi farbajo, kateri še z njimi držijo. Saj nas ne bodo več, sedaj je leto 1909, lepo je naše razvijte na pameti, mi domači farmani vas do pete dobro po-

znamo! Jaz vam odslej priobčim vsako malenkost naših Kozjaških narodnjakov. Zato upam da se poboljšajo, drugače vam pojasnimo vse. Za danes samo toliko, več prihodnjič!

Več naprednjakov.

Dramlje. O g. Ogrizeku župniku v Dramljah se pripoveduje, kako on sedaj v farovži in župniji razsaja in razlij, ker je bil njegov priziv proti seznamu davkoplacičnega izpisa od c. kr. okr. glavarstva Celje zavrnjen, ter se ima občinska volitev klub Ogrizekovem nasprotovanju vršiti. Pri tej priliki se Ogrizek opomni, naj nazaj pomisli, kako je on svoj čas v Čresnicah tamošnjega učitelja A. pri sodnji in okr. šol. svetu v Konjicah in v časnikih obrekoval, obdolževal in se legal: da isti vedno in polnoči vstaja, z lučjo po šoli hodi in straši!! po šoli „razbijja in razseja“! da se vse trese, zato je nevarno! in ljudje se ga bojijo!! itd. celo stran enacih hudobnih, nesramnih izmišljotin, — ter je sebe! in še sedem drugih za izpoved in priče ponudil. Ker pa sodnja in okr. šol. svet Ogrizek znacaj in njegovo vedenje nista poznala in ker je on strašansko hudo in nevarno čez učitelja naznani, sta 7 prič, vendar pa brez Ogrizeka, resnično v Konjice pozvala in izprashala. A med temi je načelnik krajn. šol. sveta razodel, da je učitelj kot njegov tajnik posebno tisti večer v pozno noč šolske račune sklepal, ter mu jih je drugi dan vedno položil itd. Učitelj pa je moral po nedolžnem še tem 7 pričam 14 kron pričnine plačat. Na to je župnik Ogrizek pač resnično po farovži razsajal, razbijjal in ropotal, ter po fari bezgal, ker se ni po njegovi „sveti svojevolji in škodoželjnosti“ zgodilo in posrečilo. Doticni učitelj pa ni le samo takrat, temveč navadno vsaki večer do pozne noči bral, se za uk pripravljal in šolske zveske pregledoval in pripravljal, a župnik Ogrizek je iz hudobije vse to kot: norost, strašilo in nevarnost sodnji itd. ovadil. Zato pa tudi posvetne in duhovske oblasti in gg. tovariši duhovnika zagrizena vedno bolj spoznavajo, se mu smejijo in ga prezirajo. Tako so ga menda ja tudi vsi Drameljčani spoznali, ter se bodo vedli njegove bodoče prisiljive občinske komande obvarovati!

* * *

Iz Rožne doline. Slovensko-klerikalne občine imajo dostikrat smolo s svojimi zaupniki. Ker je šla občina Rožek pri zadnjih volitvah v letu v črne roke, izvolilo se je posestnika Jožeka Paul iz Dolinčaka kot župana. Temu črnuemu gospodu se je kmalu potem neprijetnost dogodila, da se mu je dokazalo lepo kupčijo z ameriškimi švindlerskimi pilnami, katere ničvredne sleparije je nevednemu vse verječemu ljudstvu prodajal. In glejte: okrajna sodnja v Rožku je pred kratkim odsodila tega župana Paula zaradi neopravičene kupčije z zdravilnimi sredstvi na 300 kron globe. Deželna sodnja pa je to odsodbo potrdila. Ta čedna zadeva prvakom sicer ni posebno prijetna. Kajti kakšna mora biti stranka, ki trpi take ljudi v svoji sredi in ki jim celo poveri zaupniška mesta? Kar se pa tistih kmetov tiče, ki so se dati z lepimi a praznimi besedami pri zadnjih občinskih volitvah na prvaške limanice vjeti, gotovo svojo neumnost že obzajujejo. In prihodnje volitve bodejo pač pomedle s švindlersko prvaško vlado.

Jesenice ua Gorenjskem. Slaba mu prede! Komu? fajmoštru Zubukovcu. Seveda v blaženi Ljubljani pod komando izpokorjenega dohtaria Tavčarja, pobratima Šusteršica in Trillerja (zadnji nemške rodovine)! so nam v sodnjemu kraju Teržič, Radovljica in Kranjskogora postavili za deželno-zborškega kandidata, bohinjskega duhovna kranjskega Janeza Piberja. Tega kateri nadzoruje bohinjske krave, naj bi tudi mi Jeseničani volili! Pa kaj še, ali morda nas celi svet za take neumneže ima, da se bodo mi pustili postaviti naše kandidate od ljubljanskih . . . Ne nikdar nikoli več. Na Jesenicali kot največji kraj na Gorenjskem vstavil se je lastni gospodarski odsek, kateri bode od sedaj na dalje, vedno iz kraja Jesenice pristnega gorenjskega kandidata postavil in preskrbel to, kar nam ljubljanski hujskati ne morejo preskrbeti! Pojte se solit vsi skupaj z vašim ruskim in srbskim Hribarjem vred, akoravno ste vse pope iz Kranjske z Bonzenturo

na pomoč poklicali; vam ne bode nič pomagačo. Na Jesenicalah, na Savi in na Javorniku se dani, to se je pokazalo 4. decembra p. l. Fajmošter Piber je propadel. Kake zasluge pa ima fajmošter Piber? Bohinje odgovorite nam na veliko vprašanje? Od bohinjskega tunela do jezera? In do tacega človeka maste vi največje zaupanje? !! Če vam prav, nam tudi! Ali je morda fajmošter Piber delavski kandidat? Delavci ali veste kako vas je Piber na jesniškemu shodu našarbal, kontra tako kmete v Teržicu? Pa naj bode zaenkrat, pri prihodnjih volitvah vam boderemo več povedali!

Novice.

Bojkot kazniv! Po nesrečnih septemberskih dogodkih so pričeli brezvestni a ošabni pravki na celi črti z bojkotom. Pametni človek se je tej nesramnosti smejal, kajti vsakdo vendar ve, da so Slovenci gotovo toliko od Nemcev odvisni, kakor ti od Slovencev. Vzemimo le vinogradnike ali živinorejce ali sadjorejce. Komu za Boga naj oddajo ti svoje blago kako ravno Nemcu, nemškemu kupcu? Iz tega stališča je bil bojkot smešen in ljudstvo je moralno žalibog posledice prvaške gonje na lastnem truplu čutiti. Ali bojkot je tudi v zmislu cesarske postave prepopovedan in kazniv. V tem oziru objavlja sekacija štajerska zvezde avstrijskih industrijev te dni v dnevnih listih sledičo izjavo: „— V zadnjem času se množijo slučaji, v katerih se uresničavajo zlasti iz narodnostnih vzrokov proti posameznim delom in podjetjam industrije bojkotna gibanja. Kakorkoli se misli o splošni opravičenosti našemu času primerenga bojnega sredstva bojkota, je vendar gotovo, da se dobri bojkotna gibanja, ki preko meje dovoljenega in ki se jih mora smatrati že na podlagi obstoječih postav za prepopovedana. Tu-sem spadajo brez dvoma bojkotna gibanja, s katerimi je hujšanje proti narodnemu zdržanju, katero se zasleduje izrečeno po § 278 kazenske postave. Ako se na ta način taka bojkotna gibanja označi kot kazniva in prepopovedana, dana je pa tudi možnost, da se toži njih povrzočitelje na temelju meščanskega zakonika za povračilo napravljene škode. Nadalje ni treba dokazati, da se je škodo napravilo s to ali ono posebno opombo; § 1301 meščanskega zakonika dela tudi one osebe odgovorne, ki so zdrženo pomagale napraviti škodo z zapeljavanjem, pretanjem, ukazom, pomaganjem, skrivanjem itd. Po § 1202 se sicer lahko povrnite te škode od vsakega udeleženc nepostavnega bojkotnega gibanja zahteva. Naši člani naj se torej teh dejstev spominjajo in naj ob priliki par hujšajočih listov ali hujšajočih agitatorjev primejo in za povrnite škede tožijo.“ — Tako govorja v Spis. In spis se krije s postavo. Mi ponavljamo torej še enkrat glavne točke: 1. Bojkot je na Avstrijskem strogo prepovedan. — 2. Kdor bojkotira, ne bode samo zaprt, temveč mora tudi vso škodo povrniti, ki jo je napravil bojkotiranemu podjetniku. — 3. Ako me bojkotira več oseb, jaz pa dobim le eno, potem je ta za vso mi prizadeto škodo odgovorna. — To niso šale, temveč to je krvava resnica! Mi opozarjam torej svoje somišljenike, naj vsacega, kdor bi se dal od brezvestnih prvakov zapeljati in bi razširjal proti njim prepovedano geslo „Svoji k svojim“, takoj k a z e n s k i s o d n i j i n a z n a n i o v o b e n e m potom sodnije od njega povrnite v p r i z a d e t e škode zahtevajo. Tisti kmetje pa, ki niso naši somišljeniki, ki pa se dajo od nasprotniku hujskati, bodejo sami izprevideli, da je geslo „Svoji k svojim“ ravno taka sleparija kakor svoj čas konzumi. K d o r b o j k o t i r a , p r i d e v z a p r i n p l a č a škodo! **Slovenski klerikalci** se delajo zdaj za strastne sovražnike Nemcev in sploh nemštva. Tako delajo, kakor da bi nemški jezik sploh ne bi bil potreben in kakor da bi i sami lahko brez njega izhajali. Ali klerikalci se motijo in semertja jim vrže ta ali ona „garjeva ovčica“ resnico prav odkrito v obraz. Vodja vseh slovenskih klerikalcev je dr. Šušteršič. O temu možaku, ki ima baje od žlindre umazane roke, piše „Naprej“ tako-le: 1. Dr. Šušteršič je izjavil, da je Celje za Slovence „Fremdes Gebiet“!

2. Dr. Šušteršič vzgojuje svoje otroke v nemškem duhu in jih daje v nemško šolo!

3. Dr. Šušteršič sklicuje seje „le pega kluba“ z nemškimi vabili!

4. Dr. Šušteršič je izdal in prodal koroške Slovence!

5. Dr. Šušteršič je zakrivil mandat kočevskim Nemcem!

6. Dr. Šušteršič se je ob priliki zadnjih državnozborskih volitev zvezal z Nemci v prid kandidaturi Kregarjevi!

7. Dr. Šušteršič je kriv, da so Nemci dobili v Ljubljani svojo gimnazijo!

8. Dr. Šušteršič je kriv, da v ministerstvu za javna dela ni bil imenovan noben slovenski uradnik!

9. Dr. Šušteršič je kriv, da smo dobili Teodora Schwarza (klerikalca) v deželi! itd. itd.

Te trditve so seveda pretirane. Ali vendar z eno besedo: Vodja kranjskih in sploh slovenskih klerikalcev dr. Šušteršič se sam zaveda velikega pomena nemštva in nemškega jezika. Ali — ljudstvu pa meče s vso svojo bando pesek sovraštva do Nemcov v oči!

V prihodnji številki prinesli bodoemo zanimivi članek „Letošnja podpora povodom suše in njene napake“. Članek je spisan od enega najboljših strokovnjakov in opozarjamо že danes nanj.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Mlada hujškačka. Piše se nam: „Sloga“ piše v štv. 2. dne 15. januarja t. l. sledče: Graški list „Tagespost“ od 30. decembra 1908 piše v dolgem članku, da je nujno potrebno, da mora vsak znati slovenski pri nas, in da je Ptuiski „Štajerc“ edini list ki Nemcem proti Slovencem pomaga! Kaj reče k temu ptujski „Štajerc“ ki trdi, da je za slovenske kmete, in da je nemški jezik vse na svetu? Odgovor želimo! — To piše „Sloga“. Odgovor naš pa je sledči: — Resnica je da ptujski „Štajerc“ Nemce proti nesramnim napadom prejšnjega kranjskega „Štajerca“ in „Sloge“ brani in da ni nesramnejših puntarjev in hujškačev kakor sta ta dva lista. Prvi je sicer vsled nesramne pisave že poginil ker ga nobeden pošten človek ni več hotel brati, „Slogi“, hčerki kranjskega „Štajerca“, se bode ravno tisto zgodilo. Taki listi dobro vedo, da Nemci Slovence izobražujejo in oči odpirajo, ter se Slovenci ne bodo pustili več od goljunih prvakov izkorisčevati in odirati. Vsak pameten Slovenec dobro po skušnji ve, da je pri nas nemški jezik potreben. Kolikor slovenskih mladenciev in deklet so dobili dobre službe pri Nemcih, pri žezeznicih itd. Kolikor slovenskih fantov je dobilo nemške žene, kolikor slovenskih deklet nemške može! Kolikor Slovencev in Slovencem je osrečenih nemških pokrajnih za cel čas življenga! Kdor sili Slovence v nemške pokrajine? Nihče, sami dobro vedo, da najdejo tam dober obstanek. Temveč in bolj zna Slovenec nemški, tem lažje najde službo in obstanek. Slovenski stariši! Presodite sami kam zahajajo naši otroci kakor v nemške pokrajine, zakaj pa ne na Kranjsko ali celo v tisto od „Sloge“ blaženo Srbijo ali Rusijo? „Sloga“ deluje za Srbijo in Rusijo ter za južno slovensko kraljestvo, katero bi naj stalo pod ruskim varstvom, in s to nesrečno zvezo bi „Sloga“ rada podvrgla nas Slovence, da bi nas trpinčili kakor trpinčijo Rusi uboge brate Poljake. Pod Rusko in Srbsko moč in nadvlado bi „Sloga“ in drugi taki listi podklipili nas Slovence, tja kjer se še ljudstvo z bičem preteplje kakor pri nas uboga živila; kjer je še posilstvo in ropanje na dnevnem redu. Danes je napeto vse proti Avstriji, Rusiji, Turčiji, Srbska, Črnogora, Angliji, Italijanska na uničenje in razdelitve Avstrije, edina cela Nemčija je na naši strani, in ako bi iste ne bilo, Avstriji bi se jako slabogodilo. Rajnki kranjski „Štajerc“, „Sloga“ in vsi ti listi hrepenijo in delujejo da bi slovenske pokrajine prišle pod srbsko nadvlado, in srbski 21 letni smrkolin princ Jurij bejni, ker zasleduje naše neumne izdajalce. Jurij javno hujška proti Avstriji ter je prosačil na vseh straneh celo v Rusiji pomoći za napad naše ljube Avstrije; in po teh izdajalcih v Srbiji hrepenijo „Sloga“ in njeni zvezniki. Pa motijo se in motili se bodo z srbskim mlečnozobnim princem Jurjem vred. Mi Slovenci bili smo in ostali bo-

demo vrli Slovenci zvesti Avstriji, pa tudi prijatelji naših sosedov Nemcov. „Sloga“ pa z njenimi zvezniki in slovenskimi hujškači in puntarji ljudstva, pa naj poberejo kopita in naj prej ko mogoče v blaženo Rusijo ali Srbijo romajo. Stara Avstrija bode z mirnimi državljanji, Nemci in Slovenci, kateri so eden na drugega navezani, brez hujškačev in puntarjev lažje strajala. Z notrajnimi združenimi močmi se bodoemo proti zunajnim sovražnikom lahko branili. Napeti Srbi in mladežobi princ Jurij pa se motijo ako mislijo da imajo slovensko ljudstvo za seboj. „Sloga“ ima um in vednost za puntarjo, celo nič vednosti pa v višji politiki. Tudi mi odgovor želimo! — Več avstrijskih slovenskih kmetov.

Iz Brežic se nam z dne 27. t. m. poroča: Danes se je vršilo pri tukajšnji sodniji 7 tožb, ki so s prav bengalično svetlobo razkrinkale nakane teroristične Benkovičeve bande. Mestni tajnik g. Schalon, proti kateremu se že dolgo Benkovičeva gonja obrača, je bil 5 krat tožen in 5 krat oproščen. Vse tožbe so se kod neopravičene in iz trte izvite izkazale. Pač pa je Benkovičev pisarniški vodja, znani zloglasni Agrež obsojen na 14 dni zapora, pootstrenega vsak teden z 2 postoma. Več o teh tožbah kakor sploh o terorizmu Benkovičeve strahovlade poročali bodoemo v prihodnjih številkah.

G. državnozborski poslanec Pišek nam je poslal pismo, katerega smo že v zadnji številki objavili in v katerem trdi, da je glasoval proti pooblastilni postavi, torej proti nesrečni nakani na kmetske interese. Vprašali smo na Dunaju in dobili odgovor, da je g. Pišek res glasoval proti tej postavi, da je torej storil svojo dolžnost kot kmetski poslanec. Mi smo posneli vest, da je g. Pišek zamudil glasovanje, raznem listom. Vsa naša tozadevna očitanja vzamemo torej lojalno nazaj in povemo prostovoljno, da je g. Pišek kot oseba pravilno nastopil. Toliko o tej zadevi. Ali še nekaj omenimo in to se ne tiče samo g. Pišeka, temveč sploh vseh poslancev klerikalne zveze. Resnica je namreč — in ta resnica se ne da popraviti — da je cela vrsta poslancev prvaške klerikalne stranke manjka, ko se je šlo za kmete. Mi vprašamo torej g. Pišeka in vse njegove prijatelje: Kako morete ostati v klubu, kateri ni storil svoje proklete dolžnosti napram kmetom? Ko bi vsi poslanci vašega kluba proti vladini predlogi glasovali, bi ta nikdar ne postala postava. Torej, — kako morete sedeti kot kmetski poslanci pri eni mizi s tistimi, ki so krivi, da se koplje našemu kmetu grob? Na to nam blagovolite odgovoriti?

Dr. Povalej, znan „financer“ in prvaško-klerikalni kandidat, ima vedno večjo smolo. „Marburger Zeitung“ mu je takšne stvari očitala, da bi se moral pobožni možakar že kot človek skriti, ako že ne drži ničesar na svojo stanovnočast kot c. k. uradnik. Poročali smo svoj čas o civilni tožbi dr. Povaleja, pri kateri je hotel ta vzor-katoličan kar čez noč 15.000 kron profitirati. Dr. Povalej je namreč od nekega gospoda vinogradniško posestvo neke gospe „kupil“, brez da bi gospa zato kaj vedela. Ko je gospa o kupnji izvedla, jo je takoj razveljavila. Naznana je Povaleju tudi takoj, da je kupnja neveljavna. Ali Povalej ni dal ključev nazaj, temveč se je pustil raje tožiti. Sodnija je čednega gospoda obsodila in Povalej je moral vse troške plačati. Ali zdaj je tožil ta vzorni c. k. finančni komisar in propali prvaško-klerikalni kandidat dotičnega gospoda, ki je hotel pri kupnji posredovati; rekel je, da bi lahko dotično posestvo, ki jo je baje za 17.500 K kupil, čez par dni za 34.000 K prodal. Hotel je torej kar čez noč kakih 15 tisočakov profitirati. Ali sodnija je možu tudi drugi po prstih dala in dr. Povalej bode dobil mesto 15.000 le kakih 25. kron. Plačati pa mora ogromne sodnijske troške . . . Mi vprašamo: Ali se mora tako stvar od strani Povaleju predpostavljene oblasti mirno gledati? In ali ni prvaške liste sram, da je ta človek njih somišlenik in da ga celo zdaj podpirajo ter umivajo? Vse kar je prav! Ali ta stvar je tako nebovpijoča, da jo ne more ovreči nobena laž. Upamo, da ta čedni, prav katoliško-pobožni dr. Povalej kmalu izgine!

Iz Rogaške Slatine se nam poroča: Naša rokodelska zadružna je zopet prikimala do novih

volitev, katere se bodejo vršile v nedeljo 6. oktobra do poldan v gostilni pri pošti. Klerikalci zopet surjenja penjajo vse moči, da bi obdržali to zadružno neumno staro temi. Predstojnik je poslal svojega učenca, da z povabilo dozdaj nam vsem udom; ali naenkrat svojih 15 letna varna zdela; si je mislil: za Slatincane je es ne ducenec dober, za okolico moram pa enega in smo i šega poslati, da bode znali dobro agitirati; kdy dobil si je Lubeja, kateri je tudi v odboru, daje faran agitacij zoper Nemce in naprednjake. Naš Gabrijel je res zvita glava; ta mož je že našo zadružno, tako daleč spravil, da ne vemo, ali je rokodelci. Konzadruga ali je „Marijino društvo“. Res ima podgori nekaj premoženja, ali mi imamo ravno točno nekaj od njega, kakor bik od praznih jasli. Da je reje leži dol pri Sv. Križu v farski posejlinici in obralje lepo črna gospoda z dobičkom tega podjetja ali bi žepe flika. Poprej si je lahko kakud pa krvati, da izposodil v veliki sili in ni imel skoraj nobenih stručnih krov. Ude so se vedno prepriali, ker ni šlo vse vredno dejstvje kakor bi bilo imelo iti; naenkrat je oblastek in „birtschaft“ prepovedala in mogel se je ves te na narejati. Gospod Gorup in pa slikarski mestni župnik, kateri je baje pri klerikalni „Postojnskih jih“ peto kolo, je hitro poskrbel, da pride, povedenar v njih kremlje, da si z dobičkom klerikarje nika žepo fliko. S tem možom moramo še par dnevi pripada gih besed spregovoriti. On vedno čez naprednjetele se zabavlja in naš list blati; mogoče mu bode skovali enkrat „giftna krota“ v njegovih ustih ostane. **S-MI** da je bode vedno pomnil, dokler bode živ. Izredno pa imamo še enega jako zanimivega oputerškega ure Petreka iz Voča v naši zadružni kot odborni nosilec na izbirjati. Gospod Gorup in pa slikarski mestni župnik, kateri je baje pri klerikalni „Postojnskih jih“ peto kolo, je hitro poskrbel, da pride, povedenar v njih kremlje, da si z dobičkom klerikarje nika žepo fliko. S tem možom moramo še par dnevi pripada gih besed spregovoriti. On vedno čez naprednjetele se zabavlja in naš list blati; mogoče mu bode skovali enkrat „giftna krota“ v njegovih ustih ostane. **Duhov** „Schussgeld“ v Celju pri okrožni sodniji letni dnevi. **Iz Maribora** se nam poroča, da bodo v Ljutomerškem volilnem okolišu pri prihodnji prijevali deželnino in državnozborskih volitvah neke spomene je četrti. Med raznimi kandidati se sliši tudi imenom dr. Grobmanna, znanega lotmerskega „geldjud“ bila. Na njegov program pa sme biti svet radovedeni. Ta človek se zna mojstrosko obrati po vsem, kateri Če ima liberalce pred seboj, proklinja in napadajo. Ko zvezarje in posebno farje, če pa pride v dotikada, z zadnjimi, jim dela globoke poklone. Ta značajna je si je kupil v Ljutomeru hišo in se odseli v kratek čas. K posojil ničnega poslopja, ker najbrž njegov nosilec minan nosake ne prenaša okuženega zraka, v katerem kli se gibljejo njegovi nasprotniki. Karlek dela očar je vidno dober kseft. Temu se sicer ni čuditi; s V Pu vemo, kako in na kak način si je denar je s delal. Kradel je ljudem denar, ker je svet večkrat velike neumnosti skoval, vsež nji koi, ki je provzročil nepotrebne stroške. Karlek pa tudi resnico pače in hujška kar jimi? znano tudi prav dobro. V kratek čas bode govoril njegova pristojna oblast in hočemo potem govoriti tudi mi. Njegovem neznačajnem postopku panju mora biti enkrat konec, ker bi bilo zar sramotno, če bi morali ljude biti pokorni tako da mu človeku, kakor je prvaški geldjud, dr. Karlek Grobmenn. Naj gre s Klofačom na božjo poslopje, da ga srbskemu Jurčeku ali pa v Sibiriju krave pasti. **Iz Vinčarski tečaj** obdrži obvezno delna sadjarstva in vinogradniška šola v Mariboru od 1. do 13. marca. Dalo se bode tudi nekaj podpor. Namesto je praktično-strokovna izobrazba viničarjev (glede inzerat!).

Z nožmi so se stepili v pjanosti fantje v radgonski okolici. Pri temu je bil Franc Polak. Si s sedmimi sunki težko ranjen. Ta prokleti nožaki, ačko, so se steplili po vsej pokrajini. Še je imel pred kratek brezvestno nesramnost, da je nekaj članek v našem listu po § 19 tiskovne love postavje „popravljaj“. Stvar je namreč sledila, da smo javno ozigosili in kritikovali, da se župnik Drunecky dne 2. decembra 1908 ni brigal za cesarjevo 60 letnico in da ni na noben način pokazal patriotično mišljenje, nasprotno da je celo žalil patriotično mišljenje drugih. Župnik Drunecky je namreč potem v svoji znani predznosti poslal „popravek“ po § 19. Ta popravek, zlagan od, ke

Iz Koroškega.

Župnik Drunecky v Podgorju (Maria-Elend), a je imel pred kratek brezvestno nesramnost, da je nekaj članek v našem listu po § 19 tiskovne love postavje „popravljaj“. Stvar je namreč sledila, da smo javno ozigosili in kritikovali, da se župnik Drunecky dne 2. decembra 1908 ni brigal za cesarjevo 60 letnico in da ni na noben način pokazal patriotično mišljenje, nasprotno da je celo žalil patriotično mišljenje drugih. Župnik Drunecky je namreč potem v svoji znani predznosti poslal „popravek“ po § 19. Ta popravek, zlagan od, ke

začetka do konca, je napravil v celi fari mnogo razburjenja in jeze. Kajti koroško ljudstvo ni tako neumno, da bi temi ali onemu črnosuknežu verjelo, pa čeprav ta laže. Koroško ljudstvo je nkrat od svojih političkih duhovnikov že toliko nezmyselnih laži in obrekovanj doživel, da se danes ne da več farbat in za norca imeti. Vsled tega smo na zlagani „popravek“ župnika Drunecy dobili celo vrsto ogorčenih dopisov od njegovih faranov, ki vsi trdijo, da smo imeli mi s svojim prvim člankom prav in da je Drunecy drugo s svojim „popravkom“ na ne lepi način resnico pačil. Konstatiramo torej na ves glas sledče: Vsa podgorska fara lahko priča, da je župnik Drunecy dne 2. decembra na dan cesarjeve 60 letnice čisto, navadno blagoslovno mašo bral (teden se priklopi tudi lahko tih djetjači ali blagoslovu). Iztotako zamore cela fara pričati, da so morali šolski otroci cesarsko pesen brez duhovnika in brez sveč na oltarju peti. To je dejstvo in te resnice ne ovrže noben „popravek“ in nobena zloraba tiskovne postavke. Ali ste nas razumeli, g. fajmošter? Ali zdaj moji resti, da smatramo mi in z nami pač vsa fara Posočaš nesramni „popravek“ za laž? Ako Vam ni de tudi, povedali bodoemo še kaj o tej zadevi. Sicer se nikar ne delajo za avstrijskega patriota, druge pripadatev vendar oni prvaški stranki, katere oditelji so že zaradi veleizdaje mesece dolgo v reiskovalnem zaporu sedeli! Pa — adijo!

Š-Mir naznanja s znamen svojim farizejsko-redrznim patozom, da je prvaški dr. Brejček ašega urednika Linharta tožil. Mi o tej tožbi doslej ničesar ne vemo. Ali radovedni smo, naj hoče pravzaprav dr. Brejček? Vraga, resnice pa tudi s tožbo iz sveta ne spravi. In doslej mo o temu iz Kranjskega privandranemu go-podu le resnico pisali. Le tožite, tožite, — mi odemo s tem le profitirali!

Po svetu.

Duhovnik — napadalec. V Pizzi v Italiji je letni duhovnik don Giuseppe Parisi iz dozdaj neznanih vzrokov poskusil grozen umor. Imel za prijatelja čevljara Emanuela Curcio, kemu je celo hotel dati svojo sestro za ženo. Leta človeka sta se že zaročila in v kratkem se bila imela vršti poroka. Nenadoma pa po duhovnik čevljara na izprehod v bližnji kateremu vabilo se je ta, dasi nerad, odšel. Ko prideta do kakih 50 metrov globokega repada, je duhovnik spremļevalca v trenutku, se je ta pripognil, da utrga cvetko, pahnil k temi. K sreči je obvisel 15 metrov globoko med prenini in so ga še živega rešili kmetje, ki na klicanje na pomoč prihiteli na kraj zločina. Utar je ubežal.

V Pulju je izginil župnik Adam Zanetti, z denarim se je seve izginil prav veliko denarja. Tudi je svotica za 2.000 maš za duše v vicah a z njim „čez vodo“ in pojde po grlu raznih Karlek asotic. Oh, kaj bo neki sedaj s temi ubogimi ur je isami?

Izreji in oskrbovanju telet.

Ko je krava storila, naj se pusti tele pri da ga obliže in osnaži. S solje, otrobi in ugimi enakimi tvarmi ga ni treba potresati, r take tvari bolj škodujejo nego koristijo. Ko pa krava tele obilala, nastane drugo pršašje, namreč, kako ga hočemo izrediti. Kajti tele mogoče izrediti na dva načina in sicer: pušča tele k materi, da jo sesa, ali pa se mater molze in da teletu primerno množino mleka, ga popije. Kateri izmed obeh načinov je ljši, v tem si živinorejci še dandasne niso in. Sicer najbolj naravno je, ako tele kravo ka, ako pa premotivamo to zadevo z drugega dišča, potem je vse drugače. Dokler je bila ina še divja je imela mladiče vedno krog, a dajala je mleko le od časa, ko je storila dotlej, dokler je mladiča odstavila. Odkar je človek vdomačil živino, od katere dobiva eko, ni več s tem zadovoljen, ampak zahteva iste, da mu daje kolikor mogoče dolgo časa mleka.

Ako se spušča tele h kravi, da sesa, zgubi s tem mnogo več časa, nego če se kravo požle in da teletu mleko, da ga spije. Posebno se goni živino na pašo, provzroča prvo mnogo a, ker mora ostati krava, ki je storila, radi

mladiča v hlevu. To kravo je treba posebej streči in pokladati ji druge krme, kar provzroči precej stroškov.

Da ni umestno, ako se pušča tele pri materi, bodisi že da ni prvezano in teka prosto okoli po hlevu, bodisi da je prvezano na dolg konopec blizu krave tako, da vime lahko doseže in sesa, kadarkoli se mu zljadi, uvidel je že marsikater živinorejec. Kajti tele vedno draži mater in jo zvemirja, buta jo v vime, krava vsled tega shujša in tudi tele samo je in nevarnosti, da stkrka nanj ne stopi ali ga celo pomasti. Če tele kravo sesa, sesa pa tudi včasih preveč, včasih pa premalo mleka. V prvem slučaju gre mleko po nepotrebem v zgubo in obenem škoduje teletu, ker tele, ki se je presehalo, navadno dobi grizo; če pa tele premalo posesa, se ne more telesno pravilno razvijati in shujša. Vrh vsega tega je tudi težavno taka teleta pravilno odstaviti.

Sicer mora dobiti tele na vsak način prvo mleko, zvano „mlezva ali kolostrum“. To mleko t. j. prve tri dni po porodu, je drugačno od poznejšega, ker ni le redilno, ampak ima v sebi tudi čistilo ali purgant, ki pomaga spraviti iz čev limasto blato, ki se je nabralo v čehav teleta, ko je bilo v maternem telesu. Kljub temu pa ni ravno neobhodno potrebno, puščati tele pri starki. Kdor tudi hoče, da bo tele kravo sesalo, naj tele, ko go je krava obilala, dene v posebno ograjo v hlevu in spušča naj ga spopetka po 5 do 6 krat na dan k starki. Pozneje pa naj ga spušča h kravi po 3 krat na dan. Dobro je, če se mu daje vrh tega tudi mleko stanjanšo z zavretu vodo in se mu poklada zdravla sladka otava.

Boljše, nego da se pusti tele sesati, je napajati teleta z mlekom, ki se ga je namozlo. Tudi, ko se hoče izrediti tele z napajanjem, pustiti se ga mora pri starki, da ga obliže in zapre naj se potem takoj v ograjo za teleta. V tej ograji je tele lepo na varnem, lahko mirno leži in poljubno skače in ni v nikaki nevarnosti. Matere pa tudi druge živine, ki se nahaja v hlevu, ne zvemirja. Prištedi se na mleku, ker se mu ga da piti le toliko, kolikor je primerno njegovi starosti, prepreči se s tem, da tele ne shujša, da se pa tudi ne presesa oziroma zbole. Ako zbole, ni potreba zlivati zdravil vanj, ampak dene se ista v mleku, ki ga ima piti in če se mu hoče z redilnje hrano kaj priboljšati, dene se tudi isto naravnost v mleku. Tele, ki se z mlekom napaja, je tudi laže odstaviti. Ko se ga hoče odstaviti, kar se mora le polagoma zgoditi, daje se mu v svrhu odstavljenja lahko nekaj dni bolj voden mleke. Med napajanjem pa se tudi privadi tele že na drugo klajo in izključeno je, da bi potem, ko je bilo odstavljen, shujšalo.

Prvi teden naj se ga napaja na vsak način z ravnokrat namolženim mlekom njegove matere in sicer do 4 do petkrat na dan, pozneje pa se mu daje lahko mleko od druge krave, ki je strila pred kratkim. Po treh ali štirih tednih se mu daje lahko mleko od katerikoli druge zdrave krave.

Za napajanje telet z mlekom ni treba posebne priprave, ampak zadošča navaden škaf, ki se pa mora z vrelo vodo omiti in skrbno osnažiti po vsakokratnem napajanju. Postavi se škaf pred tele in zlige se mleko vanj. Nato naj se vtakne roka v mleko tako, da gleda en prst iz mleka. Ko je tele prijelo za prst, naj se istega polagoma od mika in ko je pričelo piti, naj se roka vmakne. Ako noče zlepja prijeti, dene naj se mu v gobček nekoliko soli, po soli postane žejno in pričelo bo takoj piti. Piti se mu mora dajati ob določenih urah in tako množino mleka, ki je v razmerju z njegovim starostjo, t. j. čim večje postaja, tolikanj več.

Kdor se noče ukvarjati s prejšnjim, nabavi naj si takozvani napajalnik ali posodo, ki je nalač napravljena za napajanje telet zmlekom. Tak napajalnik je pocinjena posoda, ki ima okroglo ali pa obliko poloble. Ob strani ali pa na sredi ima kovinsko pocinjeno cev, ki sega do dna posode in na njem gornjem koncu je nataknjen ssesec iz kaučuka. Podoba 1. nam predstavlja napajalnik od izumitelja dr. Schuppili, ki služi za napajanje telet in žrebet.*

* Obe vrsti napajalnikov ima v zalogi tudi Gorisko kmetijsko društvo v Attemsovi palači in prodaja prvega po 12 K, druga pa po 11 K.

Prvi teden naj se da teletu vsak dan 2 litra, ko je staro štirinajst dni, 4 litre in ko ima tri tedne po 6 litrov mleka. V petem tednu naj se mu daje sladko posneto mleko. V tej starosti začno jesti mehko seno, zdrobljen oves i. dr. zato naj se jim poklada tudi to v korito. Tako naj se jih redi, dokler niso starci 7—8 tednov, nato pa naj se jim poklada enaka krma, kakoršno dobivajo krave. Poleti naj se jim daje tudi zelenja krma in goni naj se jih tudi na pašo. Jako dobro vpliva na njihov razvoj oves. Zato naj se jim daje, če le mogoče, 1/4 do 1 kg celega ali pa zdrobljenega ovsja vsak dan.

Dokler ne hodijo na pašo, spušča naj se jih vsak dan po več ur v kako ograjo blizu hleva, da se preskačejo. Pozimi naj se jih dene v suh, svetel in gorak hlev, naj se jih pa ne priveže, ampak pusti odvezane, da lahko prosto skačejo in se zritajo. Hlev naj se pridno zrači, a pazi naj se, da ne bodo teleta na prepihu. Izkida naj se jim pogostoma, a obenem tudi močno nastila.

V mladosti rabi tele mnogo in tečne klaje. Ko se ga je toraj odstavilo, poklada naj se mu zdravo in mehko sladko sono, vrhu tega zdrobljeno žito oblodo in lanenih preš, na drobno rezane repo in drugo slično tečno krmo. Prehod na slabajošo krmo naj se izvrši le polegoma.

Če se politi mladih telet griža, dene naj se jim v mleko ki ga pijejo, vkuha rabarbare in nekoliko tropinovca. Ako imajo drisko, naj se jim da vkuha praženega želoda ali kamiličen čaj in doda naj se temu nekoliko tanina ali pa salicilne kislino. Če jih tresi pri tem mrzlica, zavije naj se jih v kako staro odejo ali pa v vreče. Če ne marajo piti, naj se jih ne sili.

Ako dobe uši, vzame naj se navadnega tobaka „klobasina“ 1 kg in ga polije s 4 litri vode. S to vodo naj se opere povsod tam, kjer se nahajajo uši. Zoper uši se rabi lahko tudi kreolin, ki se ga dobi v mirodinilnicah. Ako jih suši hudo nadlegujejo, kupi naj se v mirodinilici ali v lekarni žavba živega srebra (pri nas pravijo ji „Merkurijo“) in s to namaže. V tem slučaju pa se morajo teleta, ako jih več v hlevu, privzeti, da drugo drugega potem ne liže, ker je ta strupena, pa tudi usivo tele sme se namazati z njo le tam, kamor ne žavba doseže z gobcem. Najbolje je, če se vzame za en lešnik te žavbe in jo vribje po toliku za vsako uho. Slednje sredstvo naj se pa rabi le v skrajni sili!

Gospodarske.

S kakšno vodo naj se napaja živino po zimi? Če popije živina premrzo vodo, se njen život preveč shladi, posebno pa zelodec in posledica tega je neredno prebavljana. Konj, ki pijejo premrzo vodo, poloti se navadno kolika, govede pa griža in čo živali breje, lahko tudi zvrezjo. Napajanje živine s premrzo vodo, vpliva slabo tudi na mleko. Kakor škoduje živini premrzo voda, tako ji škoduje tudi pretopla voda. Gorke vode spije živina, namreč precej veliko, s tem se želodčni sok preveč stanja, živina se pomemčuje in kaj rada zbole. Za napajanje najbolj sposobna je voda, ki ima kakih 10—15°C. To topilino pa dobi mrzla voda, ako se jo dene v gorak in suh hlev in pusti, da stoji v njem nekoliko časa. Postavi naj se toraj v hlev kak čeber ali kad in napolni v mrzlo vodo. Po vsakem napajanju naj se napolni vnovič. Ker pa pada v kad tudi prah in tu pa tam tudi kaj krmil, vsled česar se potem voda spridi, zato naj se kad od časa do časa izprazni in jo odrgne odnotraj s kako čisto metlo ali ščetjo in na to dočistega oplakne.

Da se pokonča podgane, priporočajo nekateri, naj se razsake prav na drobno surovo meso in navadna čebula ter oboje skupaj dobro premeša. Nato naj se ta zmes nekoliko pocvare na masti ali maslu in razpostavi tam, kamor zahajajo podgane. Za nekaj dni, ko so se podgane privadle mesu in hrani, dene naj se med meso mesto navadne čebule na drobno razsekana morska čebula (Scille maritima), ki se je dobi v mirodinilnicah. Ta čebula je za podgane strup. Ker so se podgane priučile na prejšnjo hrano, žro tudi to, ker ne začutijo morske čebule in nato poginjejo.

Vrči in druga posoda za mleko naj se takoj, ko se jo je izpraznilo in se je ne rabi, dobro osnaži in skrbno izmije. Najbolje za mleko je pocinjena posoda, slabajoša je lončena in še najslabša lesena posoda, kar se ne da zlepja pravilno očistiti. V pocinjeno posodo naj se zlige vrel lug ali voda, kateri se je dodalo na vsak liter 10—20 gramov sode. Na to naj se jo odrgne s ščetjo iz metličja tako, da se odlučši znotraj sten vsa nesnaga. Pri tem pa se ne sme rabiti peska, ker se cin odrgne in posoda na to zrjav. Ko se je posodo osnažilo, splakne naj se jo do čistega z vodo in osnaži tudi od zunaj. Če se je ne rabi, povezne naj se jo na zračenem prostoru ali postavi naj se jo na solnce, da se voda iz nje odcedi in osni. Posodo, ki se je sušila na

solncu, naj se pred vporabo ohladi najpoprej z mrzlo vodo.

Da se pridelava zgodnji krompir, naj se dene gomolje v kak gorat prostor, da poženjo. Ko so kali dolge kaka dva prsta, vsadi naj se krompir v gorko gnojniščno gredico in sicer po 15 do 20 cm drug od drugega. Zemlja mora biti zelo gnojna, zato je najbolje da se ji prima nekoliko krvne ali pa rožene moke.

Kadar se hoče vina med seboj mešati, pazi naj se: 1. Da ne meša prekisih vin z onimi iz južnih vinogradnih krajev; 2. Za mesanje naj se rabi le ona vina, ki imajo čist okus: 3. vin, ki so močno ciknjena, naj se ne meša s drugimi; 4. sladkih vin, naj se ne meša s povretimi; 5. če se meša vina, ki še vro ali so gosta od drož, s črnimi vini, zgube poslednja mnogo barvila; 6. Kalna vina ali ona, ki se na zraku zjejo, naj se poprej primernim potom popravijo in še le potem mesajo z drugimi; 7. Preden se zmeša večje množine vina, naj se napravi poprep ře ſe le majhen poskus in sicer dene naj se vino, ki se ima mešati, v dve steklenici. V eno teh steklenici naj se doda nekoliko kvasu, a vino, ki je v drugi steklenici, naj se pa na zraku dobro pretepe. Obe steklenici naj se postavi nekaj dni v sobo, v kateri je topilina 15–20 od stopinj C. in naj se pozneje pokuša in pazi, če prvo vre in ali je postalno drugo, ne da bi vrelo, kalno. Ako ostane vino nespremenjeno tu in tam, meša se ga lahko brez vse skribi.

Koliko glav goveje živine se nahaja na zemlji? V severni Ameriki se je nahaja največ in sicer 66.86 milijonov, v vzhodni Indiji 52, na Ruskem 422, v Argentini 217, v Nemčiji 13, na Francoskem 143, v veliki Britaniji 117, v Avstriji 95, na Osmanskem 67, v Avstraliji 834, v Italiji 5, na Rumunskem 239, na Švedskem 255, na Španskem 22, v Kaplandiji 19, na Nizozemskem 17, v Bulgariji 18, na Danskem, v Novozelandski in v Belgiji 18, v Švici 14, v Srbiji 0956660 milijonov.

Mravelj naj se ne trpi v cvetličnjakih, kajti one prenašajo listne ušice z drugih rastlin na one, ki se nahajajo bližu preči, da jih potem izkoristi. Kakor hitro se je mravlje zapazilo, pomoči naj se gobo za brijanje v sladkorni vodi in jo položi tja, kjer so mravlje. Ko se mravlje na gobi naberejo, vzame naj se gobo in jo vrže v vrelo vodo, da se mravlje pomori. Nastavlja naj se goba, dokler je kaj mravelj.

Marsikateri petrolejski odpade glavica, ki drži stenj in steklo, vsled česar postane ista nerabna. Da se glavica zopet pritrdi, napravi naj se lep iz $7\frac{1}{2}$ gramov jedkega natrona, 37 gr vode in $22\frac{1}{2}$ gr kafonije. Vse to naj se kuha tako dolgo, da se raztopi kolofonija popolnoma. Razstopini naj se primeša nato 33 gr gipsa in vse dobro premeša. Tak lep se strdi v 30–40 minutah in se v petroleju ne razpusti.

Listne ušice polagajo jajčeca jeseni na vznosje popkov in v rogovje vej. Jajčeca so črna in se svetlijo, zato se jih lahko opazi in ponokna. Jajčeca naj se ali zmečka ali pa naj se namaže veje z redko kašo iz ilovice in če bolje je, če se vzame za to apneni belež. Oboje drevesnim popkom prav nič ne škoduje.

Kadar kupuješ živino, pazi, da bo stala, ko jo ogleduješ, na isti ravni in ne više od tebe. Kajti če stopiš više nego ona, se ti bo dozdevala manjša, če stoji pa ona više od tebe, se ti bo zdela večja, kakor je v resnicu. V tem poslednjem slučaju se toraj prav lahko opeharš.

Kako naj se ravna s prešički pozimi? Ako je svinja vrgla mlade po zimi, ko se toraj mladičev ne more spuščati na prostro, skrbki je, da dobe v hlev pri merno množino rudniške hrane, kakor n. pr. malte od starega zidovja, zemlje, prhke opeke itd. Ako jim take hrane primanjkuje, se čestotek slabu razvijajo. Ce drugega, ni pri rokah, načoči, naj se v samokrlico čiste zemlje in jo zvrne v kak kot na hodniku ali pa v hlevu, ter pušča k njej prešičke. O topilih dneh in ko se je zemlja odprstila, spušča naj se jih vsak dan po eno ali dve ura na prostro. Skrbki naj se obenem, da bo v hlevu vsaj 14° C.

Race pričnejo proti koncu tega meseca nesti. — Zato naj se kurnik, v komej so že sedaj, skrbno osnaži in pripravi potrebna gnezda. Za vsaki dve raci naj se zbije v kurniku v temnem kotu lesen obod iz deska, ki je 40 cm dolg in ravno tako širok in natačaj naj se vanj slamo. Nato naj se obtakne gnezdo s koščitim vejevjem. Pred 10. uro zjutraj naj se ne spušča rac iz hleva, ker drugače zgubljajo jajca olrog.

Turšica, krma za kokoši, — Kadar je zunaj mrzlo in vetrovno, naj ostanejo kokoši u vurniku in poklada naj se jim poleg druge krme rajše pšenica mestno turšice. Po turšici kokoši nič bolj ne nesejo, ampak se le pitajo. Bolj pridno pa nesejo kokoši če se jim poklada pšenico in klor le zmore, daje naj jih isto skozi celo leto. Kokošem, ki tekajo okrog, se daje lahko več turšice, onim pa, ki so v vurniku zaprite, naj se daje prav malo ali celo nič.

Da se Tomaževa žlindra in kajnit pravilno zmeša, napravi naj se primočno velik leseni okvir in pri bježen mreža iz pocinjene, 1–2 mm debele žice in katere luknje so $\frac{3}{4}$ –1 cm velike. Nato naj se postavi mreža precej na pošen, približno pod kotom 45 stopinj in vrže naj se na isto menjajoče se, kakor kadar se seje nareza ali grušč, enkrat en lopato kajnit in zopet eno oziroma za pol lopate Tomaževe žlindre in tako nadaljuje. S tem se gnjoli pravilno zmešata in odstranijo se iz njih kepe. Kepe, ki padajo pred mrežo, naj se nato razbijte in razdrobi in vrže tudi to na mrežo, da se preseje.

Menjava krompirja za seme. — Če se že katero drugo seme ne mora večkrat menjavati, storiti se mora pod pri krompirju za seme. Kajti dognano je, da se krompir, ker se ga razmnožuje z gomolji, izmed vseh drugih

rastlin najprej zvrže, dasiravno se je morda skozi nekaj les sem prav dobro obnesel. Nekatere vrste krompirja se zvržejo poprep, druge kasneje in sicer klub pravilnemu oskrbovanju in gnajenju.

Da se detelja, ki je opešala, zopet okrepi, pognoji naj se ji s kajnitom in Tomaževim žlindrom. Prede se gnjili raztrosti, zmeša se lahko obe skupar. Za vsak hektar naj se vzame od vsakega gnjila 400–600 kg. Če je zemlja zvezna, raztrosti naj se z gnjili že pozimi. Zelo šibkotna detelja naj se pognoji spomladji po vrhu še s čilskim solitrom. Čilski solitar naj se raztrosti, ko začne detelja poganjati, in sicer na vsak hektar 100 kg.

Tržna poročila.

Ptuj, tedenski sejem dne 20. januarja 1908:

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena	
		K	vin
Pšenica	50 kil	12	—
Rž	50 kil	10	—
Ječmen	50 kil	10	—
Oves	50 kil	10	50
Kuruz	50 kil	9	—
Prosò	50 kil	8	50
Ajda	50 kil	9	50
Krompir	50 kil	3	40
Fizol	50 kil	7	13
Leča	1 kila	—	64
Cebula	1 kila	—	56
Kaša	1 liter	—	28
Pšenični gris	1 kila	—	44
Rž	1 kila	—	40
Sladkor	1 kila (od do)	—	84
Čeplje	1 kila	—	50
Cebule (luk)	1 kila	—	32
Kimel	1 kila	1	60
Brinjeve jagode	1 kila	1	20
Hren	1 kila	—	70
Zelenjava	1 kila	—	60
Ustna moka	1 kila (od do)	—	40
Moka za zemlje	1 kila (od do)	—	36
Polentna moka	1 kila	3	—
Goveje maslo	1 kila	1	76
Svinjska mast	1 kila	1	36
Špeh frišni	1 kila	1	60
Špeh okajeni	1 kila	1	50
Zmavc	1 kila	—	—
Čepljevi frišnici	1 kila	—	24
Sol	1 kila	3	20
Puter frišni	1 kila	—	—
Sir, štajerski	1 kila	—	—
Jajca	24 kom.	2	—
Goveje meso	1 kila (od do)	1	40
Telečji meso	1 kila (od do)	2	40
Mlado svinjsko meso	1 kila (od do)	2	40
Drevesno olje	1 kila	1	60
Rips olje	1 kila	1	20
Sveče, steklo	1 kila	1	60
Zajfa navadna	1 kila	—	80
Zganje	1 liter	—	44
Pivo	1 liter	—	40
Vinski jesih	1 liter	—	20
Mleko, frišno	1 liter	—	—
Mleko brez smetane	1 liter	—	16
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	8	—
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	5	80
Lesni ogelj trdi	hekoltiter	2	—
Lesni ogelj mehki	—	1	80
Premog (Steinkohle)	50 kila (od do)	1	50
Mrva	50 kila (od do)	6	—
Slama (Lager)	50 kil	4	50
Slama (strelja)	50 kil	3	50
Zelje, glava	1 kom (od do)	—	—

Mestni urad ptujski, dne 20. jan. 1909.

Loterijske številke.

Gradec, dne 22. januarja: 62, 76, 67, 29, 74.
Trst, dne 16. januarja: 25, 28, 63, 52, 18.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne posiljamo odgovora.

Deset zapovedi za kmetovalca

lepo tiskane se zastonj dobijo pisemo s prosto poštuno pod naslovom: **Ubald pl. Trnkočzy**, apotekar v Ljubljani, Kranjska, Avstrija.

Gostilna s koncesijo

v neposredni bližini Celja se tak prodaja ali v najem da. Cena 14.500 K. Več se izve pri upravi „Štajerca“ 32

Kupil sem

4.000 ur - budilnic

od faltine firme; preje K 4—, zdaj K 2-40 kom s 8 letno garancijo. Poslje po naprej placila (tudi marke) Max Böhnel Dunaj IV. Margaretenstrasse stev. 27/27. 752

Prodam
zemljivo
(Bashern-Grund), obstoječe iz gozda, njive, travnika, hiše in gospodarskega poslopja, primoč za celjskega voznika. Več pove g. Franz Petschach v Celju. 20

Viničar
z 4 delavskimi močmi se sprejme pri g. Brudermand, Gams pri Mariboru. 24

Mestna uprava v Pt

prodaja:
Koreninske tr
40.000 komadov Portalis in Molit v ta

Rezne trte
90.000 komadov Riparia
25.000 " Montikola
20.000 " Solonis

Cene po dogovoru.

Tovarna za poljedelske strojev
C. Prosch-a v Cel

priporoča izdelave
vitále (Gčerje)
matilin z najnovješim (lagerji) lahko Dalje stroje in, kovnico delati, trč na mline za
Kupuj se postavi v njegovo zelenično znine prostu. Prodaj obroke, ceniki se po štmine prostu in

782 Lastna zaloga v Mariboru v Viktringu
Pušk

Lancaster od K 26—, flobert-puške od pištole od K 2, samokresi od 5—. Popr po ceni.

Cenik s slikami franko.
F. Dušek, Opoč
št. 104 na državni železnici, Češko.

Predu
prosile za osebno, hipotekarno ali ra

posojil
zahtevajte brezplačni prospekt

Meller L. Egyed, Bud

XI. Lónyai-utca 7. — Telefon Interurban 47

Pozor! 50.000 parov

4 parov čevelj za samo K 7—
zaradi ostavljenja plačil nekaterih večjih fabrik se mi je razprodan večjo množino čevelj globoko pod proizvodij. Prodam torej vsakomur 2 para možnih, 2 para dars (Schnurrschuhe) usnj, rjavje ali crne, galosirane, močne usnjata tla, večlegantno, najnovješja facon, velikost 7—. Poslje po po

P. Lust, eksport čevelj Krakova

Izmenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

Priloga

za pravilno

za pravilno

za pravilno

Razglas.

V času od 1. do 13. marca se bode na deželnem sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru obdržalo tečaj za viničarje.

Namen temu tečaju je v prvi vrsti praktično izobraževanje viničarjev v sadjarstvu in vinogradništvu.

Stroški udeležencev se je določilo z 20.

Prosilci za sprejem v viničarski tečaj dobijo lahko po razmerju danih sredstev podpore. Da se tako podporo dobije, morajo izrecno in to po občinskem predstojniku naznani:

1. da so sami ubožni posestniki;
2. da so na očetovi posesti delujejoči sinovi takih posestnikov;
3. da so viničarji takih posestnikov.

To potrdilo treba priložiti že naznani do tečaju; tudi se obvezeni treba omeniti starost.

Prosilci za sprejem, ki ne zahtevajo podpore, naj so naznani s k sprejemu izrecno omenijo.

Udeleženci viničarskega tečaja morajo priti dne 1. marca ob 8. uri zjutraj tu-sem; prinesi morajo seboj pri hkrte Škarje in nož za cepljenje; kupijo pa to tudi lahko m. se v dobrem delu na zavodu samem.

Naznana naj se vpošljejo do 15. februarja na podpisano mesto.

Direkcija deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.

Zmožni kovač (Zeugschmied)

za sekire, lopate, motike itd. in **zmožni kovač za pluge** se takoj proti dobremu plačilu sprejmeta pri g. Anton Tischler, Vitanj (Weitenstein).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Pooblaščen in zaprisežen civilni geometer

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se pripravlja za vsa dela, ki spadajo v stroko merjenja zemljišč kakor so: delitve zemljišč, omejitve, dolocitve mej, združitev zemljišč, zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč za železnice, ceste, mostove. Zmeri tudi manjša posestva, kakor cele občine, lovaska okolišča, dela načrte stavb in drugih predmetov.

41

Pravo domače platno

za rjuhe in oblike pripravlja vedno v veliki zalogi trgovina

Brata Slawitsch v Ptiju
(pri mostu Wagplatz).

696

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledenih: znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1. uru popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2. uru predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

378

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

1000 1000 1000 1000 1000 1000

20 kron

dobi tisti, ki mi takoj 2 dekli, eno k otrokom in eno za gospodarstvo na Koroško priskrbi. Ponudbe pod „**20 diskret**“ v upravnosti Štajerca“.

56

577

Kolo za vodo

(Wasserradgründl)

okroglo, 5 m dolgo, 50 cm. debelo, staro, v dobrem stanju, primerno za žago na vodo, bi hotel kupiti g. Franz Cleinschich, Twimberg na Koroškem.

7

Svarilo

pred oslepjanjem!

Opozorjam cenjene čitalce, da posnemajo tuji v zadnjem času zoper moje iznerate ter da prodajajo nadane plehnate ure, ki se jih dobijo preko K 3—, kot prave „železniške Roskopf“. Prave „železniške Roskopf“ ure, katere prodajam že mnogo let v polno zadovoljnost c. k. državnih železnic, se dobijo le z zgoraj navedeno marko po moji firmi in so vsa druga naznana navadne sleparje.

Moja originalna železniška Roskopf košta brez sekundnega kazala K 7—, s sekundnim kazalem K 8—. 8 leta garancija. Se pošije po povzetju.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27
urar, sodn. zaprič. emilnik in strokovnjak.
Katalog s 5000 slikami v prosti in
streme prosti.

Občinska hranilnica (sparkasa) v Ormužu

Osnovana 1. 1879

Poštno hranilnički kontor št. 832036

prevzame

vsak dan vloge, kapitalizira nedvignene obresti polletno in plačuje rentni davek iz lastnega. Dovoljuje posojila na zemljišča, poslopja, menice (Wechsel) in vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji in zmeri obrestni meri ter daje vsakega dopoludne radovoljno in brezplačno pojasnila v vseh sparkase se tikočih zadevah.

778

Ravnateljstvo.

Pozor!

Citaj!

Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN,
STARKE DEM SCHWÄCHEN,

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporabljajo proti zastareliemu kašlu — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hriposti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlu, tuberkulozi itd.

Delovanje izborno, vsploh sigurne. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali že se pošlja denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošlja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

ekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

Hranilno in posojilno društvo v Celju

reg. zadr. z neom. zav.

CELJE,

v velikem poslopu nemške sparkase nasproti kolodvoru

prevzame

hranilne vloge proti 4¹/₂ %

dnevno obrestovanje (od dneva vložbe do dneva dvignenja). Rentni davek plača zavod. Dovoli kredit i. s.: hipotekarni kredit po 5¹/₂ %, kredit z jamstvom proti menici ali dolžemu listu po 6%, kontokorent-kredit po 6%.

Predstojništvo.

tremi, pre... sadarski in vinogradniški šoli v Mariboru obdržalo tečaj za viničarje.

Namen temu tečaju je v prvi vrsti praktično izobraževanje viničarjev v sadjarstvu in vinogradništvu.

Stroški udeležencev se je določilo z 20.

Prosilci za sprejem v viničarski tečaj dobijo lahko po razmerju danih sredstev podpore. Da se tako podporo dobije, morajo izrecno in to po občinskem predstojniku naznani:

1. da so sami ubožni posestniki;
2. da so na očetovi posesti delujejoči sinovi takih posestnikov;
3. da so viničarji takih posestnikov.

To potrdilo treba priložiti že naznani do tečaju; tudi se obvezni treba omeniti starost.

Prosilci za sprejem, ki ne zahtevajo podpore, naj so naznani s k sprejemu izrecno omenijo.

Udeleženci viničarskega tečaja morajo priti dne 1. marca ob 8. uri zjutraj tu-sem; prinesi morajo seboj pri hkrte Škarje in nož za cepljenje; kupijo pa to tudi lahko m. se v dobrem delu na zavodu samem.

Naznana naj se vpošljejo do 15. februarja na podpisano mesto.

Direkcija deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.

Uslužbenec (Lohner)

ki govori nemško in slovensko, se razume dobro v sadjarstvu in vinogradništvu ter trsi šoli se za trajno na vinogradniški posesti v Ljutomerskem okraju išče. Kdor je bil v taki službi že vposljen, se odlikuje. Pismena vprašanja se nadaljnjo izročitev na naslov: Jos. A. Kienreichs Annoncen-Expedition Gradec, Sackstrasse 4 pod „Lohner 37/5“.

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpošljil svoja kolesa (bicikle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro.

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103 a. d. Staatshahn, Böhmen.

Iščem kompanjona ali prodam žago,

za rmiin, kovačijo, tovarno samokolnic in veliko vodno trijetnoč na lepem kraju blizu (10. min.) kolodvora.

Št. Več pove upravnijoščega tega lista.

Pristno slivovko

močno, čisto žgano, kupuje v večjih množinah ter prosi za mušter in naznani cene

Josef SCHOBERT
Marenberg.

Posestvo.

Zaradi starosti sem primoran posestvo po celi prodati, ki obsegajo hišo in štale, vse pohištvo v 3 sobah, v preši in v 2 kletih. Vinogradne sem obrezal, zdaj bo treba kopeti travnike pograbiti, in vrt obsegati. Ako bi imel kupec veselje, premog (Kohle) kopati, se nahaja v tem posestvu. Cena je 12 št. do golinarjev, 6 št. so gori, drugo dobiti jaz; kdor hoči več vedeti, naj pride pogledati; pride se skozi Žice do skedenja, skozi Punteve mimo spodnje Gorice, skozi Dramlje pa na Grusce v Pletnovarije. — Widmar.

47

DENDRIN

(karbolinej za sadno drevje, ki se takoj vodi raztopi) izkazalo se je imenitno v zimski dobi

1907/1908.

Prospekti, atesti in vzorci brez troškov.

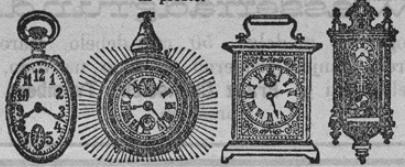
Tovarna karbolineja R. AVENARIUS
Amstetten, Nižejavstrijsko.

Prodaja se pri:

V. Leposcha, Ptuj. V. Schulfink, Ptuj.

5000 ur zastonj

katalog posljem vsakomur brez plačila zastonj
in prosto.

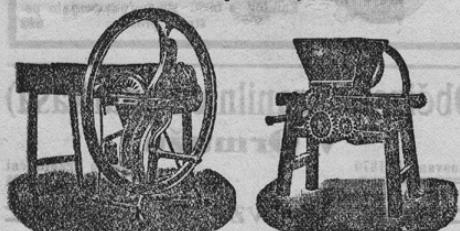
kron	kron	kron	kron
Rok. pat. 8—	Budilnica 2·40	J. budilnica 6—	Ura na pan-
Strel. sek. 6—	Svetla cifra 8—	Schlagw. 8—	dij. 70 cm. 7—
Strel. min. 7—	Stop. zvon. 5—	Godba . 10—	Stop. zvon. 9—
Strel. dvojni	Kuhinj. ura 3—	6 valjkov. 12—	Zbilnjice 10—
manetji 8—			Z godbo . 12—

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfi, e. k.
Zaprisezeni cemelj v strokovnjak. Največja in najstarejsa
tvrdka. Osnovana l. 1840.

5000 slik-katalog zastonj in poštne proste. 694

Fabrika kmetskih in vinogradniških
mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

pporoča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnico, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati, stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisderske sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpressmaschine) patent „Duchscher“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko.

Potnikti v Ameriko
Kateri želite dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Kmetecu
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Kolodvorsku pojasnila dojo se brezplačno.

Vzdržanje zdravega želodca

temelji v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejanju prebavljenju tem odstranjenju neprjetnega zamenja (Stuhverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, apeti in prebavljen, pospešuje sredstvo, ki odstrani znanse posledice nezmernosti, napadne dijetete, prehlajenje, zamašenje, sestava preobilne kislino n. p. „Sodbenen“ napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Ross' balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo po-
stavno depozirano varstveno
marko.

Glavni depot: Apoteka

B. FRAGNER, e. kr. dvorni lifierant
„zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinseite 203 kot Nerudovce.

Postna pošiljitev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K 1/4 stekl. 1 K. Po posti proti naprej
pošiljati K 1:50: se 1 malo steklenico, K 2:80
pa 1 veliko steklenico, K 4:70 2 veliki, K 8—
4 velike, K 22— 14 velikih steklenic franko
vseh stacionov Avstro-Ogrske pošilja. Depoti
v apotekah avstrijskih.

5000 goldinarjev plači

= za osebe brez brade in za pleše

Lase in brado se dobri zanesljivo v 8 dneh
pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospo-
dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev
obrv in brada, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“
edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva med
dnevi na lasne papile tako, da prično lasi tako.
Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo

5000 goldinarjev v gotovini
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez
plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame tako
zdravilni popisi in priporočila. Nujno svarimo pre-
redbam!

Oziraje se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznam, da sem s njim popolno dovoljen. Ze po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar ker 2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega balzama ležno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporoča pela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa 3 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gdje. M. C. Anderesen, Nygade 5, Kopenhagen.

1 zavoj „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največjo specia-
govino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemar-

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

Budilnica s stolpovim zvonjenjem K 6:50

z zvonovi kakor v stolpu

I-a kvaliteta, 8 oteži, bije celo in polo-
vično ure, budi z močno glavnim stol-
povim zvonom, ciferica ki sveti po noči,
lepo polirano okvirje, meri 30 cm.

= K 6:50 =

3 leta garancija. Pošljatev po povzetju.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

Katalog s 5000 slikami zastonj in po-
štne proste. 690

Ceno perje za postelj

ena kila sivega, šlisanega K 2—, na pol belega K 28—
K 4—, prima mehke K 6—, visoko prima, najboljša vrsta
perje (daunen) sivo K 6—, belo 10—, od 5 kil naprej

Gotove postelje

iz lesnega, rdeče, plave, rumene ali belega inleta (Nank-
tuha, velikost 170×116 cm, z 2 glavnima blazinoma, 80—
dobro napolnjene, z novim, svim, čistim, kreplkim in trav-
jem K 16—. Napol-daune K 20—, daune K 24—, tuba-
K 12—, 14—, 16—, glavne blazine K 3—, 2:50, 4—, rva-
povzetju, zavoj gratis, od K 10— naprej franko dec

Max Berger, Deschenitz št. 229, Böhmerwald
Kar ne dopade, denar nazaj ali izmenjava. Cenik zastonj

Pozor, gospodje in gospodičko

V svoji lekarinski praksi, bina
vršujem že več nego 30 let in
mi je posrečilo iznajti moj
sredstvo za rast las in pre-
izpadanju — KAPILOR —
Povzroča, da postanejo
dolgi in gosti, odstranjuje
haj in vsake kožne bolezni
na glavi. Naročila naj bi
vsaka družina. Imam pre-
zahvalne in priznanje. Stane poštne prosto na
posto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naročila
samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji

ran

er

ajo

ari

udi

mo

iti

ašt

e c

it i

je g

ju

**Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesi-**

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
štno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

iproporoča se glede vsa-

kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsača zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogrsk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od

8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo